

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 8 szkoły podstawowej

oparte na *Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa* autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic

Nauczyciel: Katarzyna Samolej

Wymagania na poszczególne oceny				
na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą	na ocenę celującą
I. Azja				
Uczeń: <ul style="list-style-type: none">wskazuje na mapie położenie geograficzne Azjiwymienia formy ukształtowania powierzchni Azjiwymienia strefy klimatyczne Azji na podstawie mapy klimatycznejwymienia największe rzeki Azjiwymienia strefy aktywności sejsmicznej w Azji na podstawie mapy geologicznejwyjaśnia znaczenie terminu <i>wulkanizm</i>odczytuje z mapy nazwy największych wulkanów w Azjiwskazuje na mapie zasięg Ognistego Pierścienia Pacyfikuwymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Azjiwymienia główne uprawy w Azji na podstawie mapy gospodarczejokreśla cechy położenia Japonii na podstawie mapy ogólnogeograficznejwymienia cechy środowiska przyrodniczego Japoniiwymienia główne uprawy w Japoniiokreśla cechy położenia Chin na podstawie mapy ogólnogeograficznejlokalizuje na mapie ośrodki przemysłu zaawansowanych technologii w Chinachwymienia główne uprawy w Chinach i opisuje ich rozmieszczenie na podstawie mapy gospodarczejokreśla położenie geograficzne Indiiporównuje liczbę ludności Chin i Indii oraz odczytuje z wykresu ich prognozęwymienia największe aglomeracje Indii i wskazuje je na mapie	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">opisuje linię brzegową Azji na podstawie mapy światacharakteryzuje zróżnicowanie środowiska geograficznego Azjiprzedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni terenu Azjiomawia czynniki klimatyczne kształtujące klimat Azjiomawia strefy roślinne Azjiomawia budowę wulkanu na podstawie ilustracjiwymienia typy wulkanów i podaje ich główne cechywskazuje na mapie obszary Azji o korzystnych i niekorzystnych warunkach do rozwoju rolnictwawymienia czołówkę państw azjatyckich w światowych zbiorach roślin uprawnych na podstawie infografikicharakteryzuje ukształtowanie powierzchni Japoniiomawia strukturę zatrudnienia w Japonii na podstawie analizy danych statystycznychomawia warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Japoniiprzedstawia cechy rolnictwa Japonii na podstawie analizy danych statystycznychokreśla różnorodność cech środowiska geograficznego Chin na podstawie mapy tematycznejomawia czynniki przyrodnicze sprzyjające osadnictwu w Chinachprzedstawia nierównomierne rozmieszczenie ludności Chin na	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">omawia budowę geologiczną Azji na podstawie mapy tematycznejomawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azjicharakteryzuje kontrasty klimatyczne i roślinne w Azji na podstawie mapy tematycznejomawia czynniki wpływające na układ sieci rzecznej w Azjiomawia płytową budowę litosfery na podstawie map tematycznychwyjaśnia przyczyny występowania trzęsień ziemi i tsunami w Azjiopisuje przebieg trzęsienia ziemiomawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azjiopisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki w Japoniiopisuje skutki występowania tajfunów na obszarze Japoniiomawia bariery utrudniające rozwój gospodarki Japoniiomawia znaczenie i rolę transportu w gospodarce Japoniiomawia cechy gospodarki Chinanalizuje wielkości PKB w Chinach na tle innych krajów świata na podstawie danych statystycznychcharakteryzuje tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa Chinprzedstawia problemy demograficzne Indiiomawia system kastowy w Indiachprzedstawia zróżnicowanie indyjskiej edukacji	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">analizuje azjatyckie rekordy dotyczące rzeźby terenu, linii brzegowej i hydrosfery na podstawie infografikiomawia powstawanie Himalajów i rowów oceanicznychprzedstawia sposoby zabezpieczania ludzi przed skutkami trzęsień ziemiomawia warunki klimatyczne w Azji wpływające na rytm uprawy ryżuomawia znaczenie uprawy ryżu dla krajów Azji Południowo-Wschodniejwykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami w Japoniianalizuje źródła gospodarczego rozwoju Japoniicharakteryzuje cechy nowoczesnej gospodarki Japonii oraz rodzaje produkcji przemysłowejuzasadnia, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecieprzedstawia problemy demograficzne i społeczne Chin z uwzględnieniem przyrostu naturalnego na podstawie analizy danych statystycznychomawia znaczenie nowoczesnych kolei w rozwoju gospodarczym Chinomawia kontrasty etniczne, językowe i religijne w Indiachcharakteryzuje cechy gospodarki Indii i możliwości ich rozwojuomawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschoduomawia źródła konfliktów zbrojnych	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">wyjaśnia, dlaczego na wschodnich wybrzeżach Azji występuje wiele wulkanówudowadnia słuszność stwierdzenia, że Azja to kontynent kontrastów geograficznychomawia wpływ budowy geologicznej na występowanie rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunamiocenia skutki trzęsień ziemi dla obszarów gęsto zaludnionychwyjaśnia na podstawie mapy ogólnogeograficznej i analizy danych statystycznych, dlaczego grunty orne mają niewielki udział w strukturze użytkowania ziemi w Azjiwykazuje związki między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniejocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japoniiomawia wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światowąopisuje główne problemy indyjskiego społeczeństwa oraz przedstawia ich przyczynyanalizuje skutki występowania konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie

<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>slamsy</i> • wymienia główne rośliny uprawne w Indiach i wskazuje na mapie tematycznej regiony ich występowania • wymienia surowce mineralne w Indiach i wskazuje na mapie regiony ich występowania • określa położenie geograficzne Bliskiego Wschodu • wymienia państwa leżące na Bliskim Wschodzie na podstawie mapy politycznej • wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie 	<p>podstawie mapy gęstości zaludnienia</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia główne kierunki produkcji rolnej w Chinach • omawia cechy środowiska geograficznego Półwyspu Indyjskiego • podaje przyczyny powstawania slamsów w Indiach • omawia warunki uprawy roślin w Indiach na podstawie mapy tematycznej • charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową • omawia cechy środowiska przyrodniczego Bliskiego Wschodu • omawia wielkość zasobów ropy naftowej na świecie i na Bliskim Wschodzie na podstawie wykresu i mapy tematycznej • przedstawia cele organizacji OPEC 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje strukturę zatrudnienia i strukturę PKB Indii na podstawie wykresu • charakteryzuje przetwórstwo przemysłowe Indii • omawia różnicowanie religijne na Bliskim Wschodzie • omawia wpływ religii na życie muzułmanów • przedstawia znaczenie produkcji wyrobów z ropy naftowej w krajach Bliskiego Wschodu 	i terroryzmu na Bliskim Wschodzie	
II. Afryka				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie matematyczno-geograficzne Afryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia strefy klimatyczne Afryki • wymienia największe rzeki i jeziora Afryki • wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Afryce • wymienia główne uprawy w Afryce • wymienia surowce mineralne Afryki na podstawie mapy gospodarczej • wskazuje obszary występowania surowców mineralnych na terenie Afryki • wymienia atrakcyjne turystycznie państwa Afryki • wyjaśnia różnicę między głodem a niedożywieniem • wymienia państwa w Afryce dotknięte głodem i niedożywieniem • określa położenie geograficzne Kenii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy ukształtowania powierzchni Afryki • wymienia cechy różnych typów klimatu w Afryce na podstawie klimatogramów • charakteryzuje sieć rzeczną i jeziora Afryki • omawia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Afryce • charakteryzuje znaczenie chowu zwierząt w krajach Afryki • przedstawia różnicowanie PKB w różnych państwach Afryki na podstawie analizy danych statystycznych • omawia przemysł wydobywczy w Afryce • wskazuje państwa w Afryce dotknięte problemem głodu i niedożywienia na podstawie mapy tematycznej • analizuje niedożywienie ludności w Afryce na podstawie wykresu • przedstawia ruch turystyczny Kenii na podstawie analizy danych statystycznych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ czynników klimatotwórczych na klimat Afryki • omawia rozmieszczenie opadów atmosferycznych w Afryce na podstawie mapy klimatycznej • omawia udział rolnictwa w strukturze zatrudnienia w wybranych państwach Afryki na podstawie wykresu • omawia gospodarkę w strefie Sahelu • omawia cechy gospodarki krajów Afryki na podstawie analizy danych statystycznych • przedstawia nowoczesne działy gospodarki Afryki • omawia rozwój i znaczenie usług w Afryce • omawia przyczyny niedożywienia ludności w Afryce • opisuje zmiany w poziomie niedożywienia ludności Afryki • wymienia obiekty w Kenii wpisane na listę dziedzictwa UNESCO • opisuje walory kulturowe Kenii na podstawie wybranych źródeł informacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia związek budowy geologicznej Afryki z powstawaniem rowów tektonicznych • wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej • omawia przyczyny procesu pustynnienia w strefie Sahelu • przedstawia czynniki ograniczające rozwój gospodarki w Afryce • omawia skutki niedożywienia ludności w Afryce • omawia bariery ograniczające rozwój turystyki w Afryce • omawia walory przyrodnicze Kenii wpływające na rozwój turystyki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej w Afryce • wyjaśnia związki między warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu • przedstawia rolę chińskich inwestycji na kontynencie afrykańskim • przedstawia sposoby walki z głodem ludności Afryki • określa związki między warunkami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki na przykładzie Kenii

<ul style="list-style-type: none"> wymienia obiekty turystyczne na terenie Kenii 				
III. Ameryka Północna i Ameryka Południowa				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa położenie geograficzne Ameryki wymienia nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową wymienia największe rzeki Ameryki i wskazuje je na mapie wyjaśnia znaczenie terminów: <i>tornado, cyklon tropikalny</i> wskazuje na mapie Aleję Tornad wymienia nazwy wybranych cyklonów tropikalnych w XXI wieku określa położenie geograficzne Amazonii omawia florę i faunę lasów równikowych podaje liczbę ludności Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie wykresu wymienia główne odmiany człowieka zamieszkujące Amerykę wyjaśnia znaczenie terminów: <i>urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja, megalopolis</i> wymienia obszary słabo i gęsto zaludnione w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej i wskazuje je na mapie wymienia największe miasta i aglomeracje Ameryki Północnej i Ameryki Południowej i wskazuje na mapie określa położenie geograficzne Stanów Zjednoczonych wyjaśnia znaczenie terminów: <i>produkt światowy brutto, technopolia</i> wymienia główne działy przemysłu w Stanach Zjednoczonych wymienia rodzaje usług wyspecjalizowanych w Stanach Zjednoczonych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy państw leżących w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej podaje główne cechy ukształtowania powierzchni Ameryki wymienia strefy klimatyczne Ameryki omawia przyczyny powstawania tornad i cyklonów tropikalnych podaje główne rejony występowania cyklonów tropikalnych i kierunki ich przemieszczania się podaje cechy środowiska geograficznego Amazonii omawia cechy klimatu Amazonii podaje przyczyny zróżnicowania etnicznego i kulturowego Ameryki przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej analizuje liczbę ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności państw Ameryki na podstawie mapy tematycznej opisuje cechy położenia geograficznego Stanów Zjednoczonych wymienia czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej omawia strukturę użytkowania ziemi w Stanach Zjednoczonych na podstawie wykresu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje budowę geologiczną Ameryki omawia czynniki klimatyczne wpływające na klimat Ameryki porównuje strefy klimatyczne ze strefami roślinnymi w Ameryce charakteryzuje wody powierzchniowe Ameryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej omawia mechanizm powstawania tornad i cyklonów tropikalnych podaje przyczyny wysokich rocznych sum opadów atmosferycznych w Amazonii opisuje piętrowość wilgotnych lasów równikowych w Amazonii omawia wielkie migracje w historii zasiedlania Ameryki omawia zmiany liczby ludności w Ameryce na przestrzeni lat na podstawie wykresu omawia rozwój miast Ameryki na podstawie wybranych źródeł podaje przykłady megalopolis w Ameryce i wskazuje je na mapie podaje przyczyny powstawania slamsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej omawia znaczenie przemysłu i jego kluczowe działy w Stanach Zjednoczonych omawia cechy rolnictwa Stanów Zjednoczonych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną w Ameryce omawia związek stref klimatycznych ze strefami roślinnymi w Ameryce przedstawia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce omawia ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii podaje kierunki gospodarczego wykorzystania Amazonii przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce przedstawia negatywne skutki urbanizacji w Ameryce określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej charakteryzuje wybrane wskaźniki rozwoju gospodarczego Stanów Zjednoczonych omawia znaczenie usług wyspecjalizowanych w gospodarce Stanów Zjednoczonych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cechy ukształtowania powierzchni Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie map przedstawia sposoby ochrony przed nadchodzącym cyklonem na podstawie wybranych źródeł informacji przedstawia działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii opisuje problemy ludności mieszkających w slamsach na podstawie materiałów źródłowych ocenia wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarki Stanów Zjednoczonych ocenia rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej na podstawie analizy danych statystycznych
IV. Australia i Oceania				
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne Australii i Oceanii • wymienia największe pustynie Australii na podstawie mapy • wyjaśnia znaczenie terminu <i>basen artezyjski</i> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia endemity w Australii oraz na wyspach Oceanii • przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia w Australii na podstawie mapy tematycznej i analizy danych statystycznych • wymienia największe miasta Australii oraz wskazuje je na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środowisko przyrodnicze Australii i Oceanii • charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Australii • wymienia strefy klimatyczne w Australii • charakteryzuje wody powierzchniowe Australii • omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w Australii • omawia występowanie surowców mineralnych w Australii na podstawie mapy tematycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakterystyczne poszczególnych typów klimatu w Australii na podstawie klimatogramów • omawia strefowość roślinną w Australii na podstawie mapy tematycznej • omawia bariery utrudniające zamieszkanie Australii • charakteryzuje rdzennych mieszkańców Australii • omawia cechy rolnictwa Australii na tle warunków przyrodniczych • przedstawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ położenia Australii na klimat <ul style="list-style-type: none"> • omawia zasoby wód artezyjskich i ich rolę w gospodarce Australii • wyjaśnia, dlaczego Australia jest atrakcyjna dla imigrantów • omawia znaczenie przetwórstwa przemysłowego i przemysłu zaawansowanych technologii w rozwoju Australii 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zależność między klimatem a zasobami wód powierzchniowych w Australii • wykazuje zależność pomiędzy rozmieszczeniem ludności a warunkami naturalnymi występującymi w Australii <ul style="list-style-type: none"> • określa główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych
V. Obszary okołobiegunowe				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>góra lodowa, pak lodowy, lądolód, lodowce szelfowe</i> • wymienia gatunki roślin i zwierząt na obszarach Arktyki i Antarktyki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy środowiska przyrodniczego obszarów okołobiegunowych • charakteryzuje klimat Arktyki i Antarktyki • wymienia zagrożenia środowiska przyrodniczego obszarów polarnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych • charakteryzuje ludy zamieszkujące Arktykę oraz warunki ich życia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki • wyjaśnia, dlaczego Antarktyda jest największą pustynią lodową • omawia status prawny Antarktydy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia skutki zmian klimatu w środowisku geograficznym obszarów polarnych